

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунун, Тыва АССР-нин Дээди Советинин болгаш Министрлер Чөвүлелинин органы

№ 172 (6189). 1965 ч. июль 23, пятница | Өртөө 2 көп.

Культура-чырыдыышкын ажилын улам ыңай көдүрлүүшкүнчө

Бөгүн Тыва АССР-нин Дээди Советинин сессиясы аягында Совет кижилер СЭКП-нин XXII съездинин төгүлүт шийтпирлерин амыдыралга боттандырар дээш политиктик болгаш күш-ажылчы бедик көдүрлүүшкүнчө иш амыдал, чеди чыл планин күөсөдир дээш чедишкынниг демисежип турар үдө сессия болуп турар.

Көдө ажил-агыйн улам ыңай көдүр болгаш ажилчы чоннар-нын чаагай байдалын бедир талаш-биле сонгаарттыммас кемчелерин айткан СЭКП ТК-нын март пленумунун доктаалын Совет Тыванын ажилчы чоннары, бүгү совет кижилер-биле бир дөм, уугу сорук киринишкис биле уткуп, хулаан алган. Партиянын болгаш чазактык сагыш салышкын-нын Совет Тыванын көдө ажил-ишчилери карак кызыл күш-ажыл-биле харыялап, күш-ажылдык бидирлүүшкүнчө бедир, көдө ажил-агый продуктуларын бүдүрерин көүдөдир дээш демисе-жип турар. Күрүңгө сүт, эт, дүк садарынын чартык чыл пла-нин бистик республика чедишкы-нин күөсөдир. Улетпүр бүдүр-үлгелери алды айлар планин база күөсөдир.

Экономиканын дүргөн өздө-дө, хоорайнын болгаш ажилчы ажил-ишчилеринин чаагай чоруу-нуу бедизин чонуну культурут-хандырлаганын улуу-биле ажил-дип, бүгү идеологтук ажилды күштелдиреринге таарымчалыг байдалды тургузуп турар.

Республиканын культура-чыры-дышкын албан черлеринин ажил-ын дугайында айттырманы сессияга чугааладыр чорук идеол-огтук ажилдын бо чугула учас-тогун совет органнын талашын-дам удуругун ажилдеринге, культура одагларын ажил-чорудугазын күштелдиреринге, оларнын материалдык базанын быжылгаларына, клубтарын, библиотекаларын, культура бажы-нарын, кинотеатрларын ажил-ын идеалдык утка-шынарыг бедиринге улаң илг болур.

Ленинчи национал политиканы боттанышкыннык болгаш тыва улустун культуразын естүр дугайында коммунист партиянын болгаш совет чазактын сагыш салышкыннык ажил-ын биле сөөлү чылдарда бистик рес-публиканын культурут ажилды-ралы янзы-бүрү болгаш байлап апарган.

Республиканын чонунга хөгжү-манын театры, концерт-астрда бю-розу, улустун чогаалдыг бажы-мы бараан болуп турар. Чүс-чүс уруглар музыка школаларында өөренип турар. Бот-тыгынчур уран чүүл улуу-биле хөгжөз. Беш муң ажилчылар, колхозчулар, совет интеллигенция-нын төлөөлөкчидер бот-тыгынчур уран чүүлүн коллективтеринде киржиң, хоорайнын болгаш көдө-зин ажилчы чоннарынга концерт-терин көргүзүп турар.

Хөй-хөй культура бажынары болгаш клубтар чон ортузунга полит-массалыг ажилдын төвү болуп берген. Шеминин көдө клубу-нун ат-сураа колхозчуларда калбарган. Ында бөлүмгөр ажил-ды эки тургустунган. Хөй-хөй кол-хозчулар бот-тыгынчур уран чүүлүн иденкейлиг киржиңчилер болуп, ырыкта одактарда мал-чынарга барып турар. Ында лек-ция ажилы болгаш көдө ажил-агый бүдүрүлгелерин мурнак-чаларын дуржулганын пропаган-далаар ажил эки тургустунган. Кинону болгаш радиону ажи-ажылга турар. Култура-чыры-дышкын албан черлеринде ол-ышкыш акти улетерип ажилды черлер республикада хөй.

Ыңалза-да хөй-хөй клубтар-нын, культура бажынарын

болгаш библиотекаларын ажил-ын дегенде СЭКП ТК-нын негелдизинге четпейн турар. Куль-тура одагларын ажил-чорудула-газында кол четпес чүүл болза, амыдыралдан, коммунист тур-гузукунун практиктик сорул-галарынан хоорук болуп турары болур.

Хөй-хөй клубтар, культура бажынары, библиотекалар колхоз-тарын, совхозтарын болгаш бу-дурүлгелерин ажил-агый сорул-галарын иштитирерин дээш де-мисежип ам-даа булур органи-зациялар болуп шыдааган. Мур-накчаларын дуржулганын про-пагандалаар ажилды кошкак чо-рулап, четтерини илердир бол-гаш чылдар талаш-биле дээш-ти ажил чорутпайн турар. Кы-зыл-Мажалыктын культура бажы-нында бөлүмгөр ажилы, лек-ция пропагандалы, көсүк агита-ция багай тургустунганын айтыс чогуур. Ында массалыг ажилдын янзы-бүрү хевирлерин долзуу-биле ажилгайын, чонуну дымша-нылгазынга таарымчалыг байдал тургустунмаан.

Библиотекалар ажилында база улаң четтер бар. Олар номчу-чаларын хандырар, чон ортузунга номнар пропагандалаар ажилды кошкак чорудуп турар. Чон орту-зунга ном таралдыгач четпес, номнарын сатып алышчалар бот-тары шийип алары хөй черлерде организастаттымаан.

Оларнын ажил-чорудулганын чонуну тус-тус кесектеринин бай-залыгга ам-даа чогууру-биле таарымчур тургустунмаан. СЭКП Тыва обкомунун V пленумунун шийтпирлерин ам-даа четпес, күө-сеттинип турар. Чижээ, Чөөн-Хем-чик районда хөй-хөй хойжулар кинолар, бот-тыгынчур уран чүүл бөлүмгөрүнүн концерттерин көр-бейн, солдумнары чогуур үзүндө албайн турар. Ындыг четтер бар. Барым-Хемчик болгаш Тес-Хем райондарда база бар.

Ажилчы чоннар депутаттары-нын чер-чер Советтеринин куус-комнарын талашында культура одагларын ажил-чорудула-гын кошкак үдүрүп, оларнын ажилында четтерин чайлаа-зынын дээштик кемчелерин ал-байн турарында культура-чыры-дышкын албан черлеринде чет-пестер болуп турар. Кадарларын шийир болгаш кижилер ажил-агый ажилында чогуур дузаламчы көр-гүсөй, культура ажилдакчылар-нын амыдырал негелдизин дугайында кошкак кичээлди са-лып келген чорукту ам соксадир керек.

Культура албан черлеринин ма-териалдык базанын быжылгаар дугайында айттырмача чамдык черлерде сагыш салбайн турар. Бий-Хем районуну колхозтарын-га хөй чылдар дургузунда клуб-тар тутпаан, а бар клубтар сан-даргай байдалда. Тес-Хем бо-лгаш Уулу-Хем райондарда клуб-тар албан черлеринин кышка белеткел багай чоруп турар. Клубтар септелгези болгаш одаар чүүл белеткел үстүрүңгө чедиң турар. Ол чорук райкуускомна-рын удуруткучуларын дүвүдир ужулуг.

Культура-чырыдышкын албан черлеринин ажилын ажилды, оларнын ажилында калбак акти-нин кириништер чорук культу-ра одагларын ажилында улаң четтеринин чайлаадырмача, рес-публикада бүгү культура ажилын күштелдиреринге дузалаар.

Ажилчы чоннарын культурут хандырлаганын эки тургузар чорук экономиканы улам ыңай хөг-жүдизине совет кижилерни мо-бильдастаар, бистик социалист Төрүн чорутуусун күчүзүн бы-жылгаар херекке илг болур.

Тудугчулар хүнүңгө алдар кылдыр

Республиканын улуг тудугчуларында, чер болганда ышкыш, тудуг-чулар байырлаганы алдар болдурган социалист чарыштын тем-пи хун келген тудум балбарып турар.

Тыванын аар улутпүрүнүч баштагызы — «Тыва даг-дүгү» ком-бинадынын тудуг эргелелин тудуглар участоктарында күш-ажыл-чы ээлчег хайныккан. Июль 25-те күрүңгө комиссиязыга ийи чугула объектилер болуу — Нөгтебаза биле тракторлар турар гараж думазар дээш тудуг эргелелин бир дугаар улутпүр тудуг участогуну тудугчуларын эң күмүнишкын ажилдап турарлар. Ыңчаарга бо тудугчулар нислора болгаш химикаттар скардатын, материал-техникти складаты хуусаазындан эрте тудуп дооскаш, иш-тики деринишкынны биле хүлүздип бергенер.

Бо участоктун тудугчулары, харын-даа үстүндө адатынган туду-галарын тудуг хүнүнүн ораңчон бетинде, июль тачуузында-ла, шуп-тузун дерип ылгаш, амыгалга киреринге быжыг бүзүрелдигер.

Ай-Довуркаты суралгы тудугжун Нүмүгет Налдар-олга удурткан дашчылар бажыдазы улуг, ортуман болгаш бич үрмектешинин кор-пузуну тудууда бедик темпипил ажилдап турар. Бригада кемжигү-нери элзэн хай белеткел ажилдарын чорутканын, Корпутун таваан-га сырткы-баганалар салырын кылган. 30 ажыг тонна армату-раны комуп, быжылган. Ам чүгө бетон салыры арткан. Ай тачу-зунгө чедир 800 кубометр бетон салдынган турар. Ол чүд дээр, бир дугаар участоктун бо тудугжы бригадазы тудугчулар хүнүңгө алган бот-хүлүздигелерин ажыг күөөдир дээш ол-дур.

«Тыва нобаль тудугнуң» Хову-Аксы электростанциясында ин-

ПОЛЬША УЛУСКА ЧАА-ЧАА ЧЕДИИШКИННЕРНИ КҮЗЭЭН

Польша Улус Республиканын 21 чыл ою-биле холбаш-тыр эштер В. Гомулка, Э. Охоб болгаш Ю. Циранкевич оларга эштер Л. И. Брежнев, А. И. Микоян, А. Н. Косы-гин байырлыг телеграмма чоруткан.

Польша улустун эрес-шудуругу ажил-ижинин ачын-да Польша болза бедик хөгжүдөлгө экономикалыг болгаш культуралыг социалист күрүңгө апарган деп, телеграммда чугаалап турар. Совет Эвилели-биле бол-гаш социалист өске-даа чурттар-биле кады тайбыннык херөөн камгалавышаан, Польша Улус Республика атрес-синин болгаш дайыннык күштеринге удуз идегелдиг моондартырын тургузар, улустарын тайбын болгаш айыма чок чоруп хандырар дээш бүгү-ле чүүлдерин кылп турар.

Совет болгаш польша улустарын аразында бузулбас болгаш улам-на быжыгып турар найырал база бүгү та-

лалыг кады амылдамчыг эчс сорулгаже улам улуг чедишкынниг бурунгаарлар арганы биске берип турар күштүң улзенин-дир деп, совет кижилер сеткилди чаа-гай ханышкыны-биле демделген турарын телеграммда оңалап айткан. Найырал, кады амылдамчыг бол-гаш дузалажыг дугайында Вершава ат салдынган совет-польша Кээр бистик улустарымысты найырал-нын болгаш бузулбас чангыс эвниин чырыкыланчак илердип болуп турар.

СЭКП ТК-нын, СССР-нин Дээди Советинин Прези-дунмуну болгаш СССР-нин Министрлер Чөвүлелинин муркудан Совет Эвилелинин Коммунист партиянын болгаш чазактын удуруткучулары польша улус социализм тургузушкунуңга, бүгү делегейге тайбын быжылгаар дээш демисеже чаа-чаа чедишкынниг болурун са-гыш-сеткилдин ханышындан күзөөнөр.

Чүректиң ханызындан байыр чедирген

Польша Улус Республиканын 21 чыл ою-биле хол-баштыр польша профвилелдеринин Төп чөвүлелинге ВЦСПС байырлыг телеграмма чоруткан.

Эрткен чылдарын дургузунда улусчу польшаның ажилчы чоннары национал экономиканың, эртемнин, культураның хөгжүдөлгөсүн, чурттуң конунук чаагай байдалын бедиринге кайгамчык улуг чедишкыннерни чедип алган деп, телеграммда чугаалап турар. Акы-

дунма улустун чедишкыннеринге совет кижилер сет-килдин ханышындан өөрүп турар.

Социалист тургузушкунга, социализм чурттар-чын чангыс эви болгаш сырыг катжымышкын дээш, тайбын болгаш улустар аразыга айыл чок чорукту быжылгаар дээш демисеже Польшаның профвилелде-рин болгаш ажилчы чоннары улуг чедишкыннерип бо-лурун Совет Эвилелинин ажилчынарын болгаш албан-хазакчыларын муркудан ВЦСПС күзөөн.

СОВЕТ-ПОЛЬША НАЙЫРАЛ БУЗУЛБАС

МОСКВА. (СЭТА). Польша Улус Республиканың 21 чыл ою-биле холбаштыр Москваның ажилчы чонна-рын төлөөлөкчилерин байырлыг хуралы СССР-ниң улус ажил-агый чедишкыннерин делегейиниң ху-ралаар залынга болган.

Хуралдың президиумунга совет күрүңгө болгаш хөй-инити ажилдакчылары, суралгы бүдүрүлгелер, эр-темин болгаш культураның ажилдакчылары, а ол ыш-как Польшаның Совет Эвилелинде элчини Эдмунд Пшулковокий, польша элчин чериниң дипломаттыг ажилдакчылары олурган.

СЭКП-ниң Москва хоорай комитетиниң секретары Р. Ф. Деметьева хуралды айткан.

Совет болгаш польша улустарын акы-дунма сырыг харылааларын дугайың «Кадыр болгаш Маска» заводтун мастери А. Драч, СССР-ниң Эртемнер акаде-миязын салаан шийчиле институтунуң директору И. Хренов, алгы-кеш ажилдап кылыр комбинатын ком-сомол комитетиниң секретары Лидия Косова чугаала-нар.

Польшаның СССР-де элчини Эдмунд Пшулковокий-ниң чугаазын чыгаланнар чылы-биле уткаан.

ГКП ТК-ның пленуму

БЕРЛИН. (СЭТА). Германияның Коммунист партиянын Төп Коми-тетинин бешки пленуму Дессау-дор-ка болган деп, АНГ агенттос дым-наткан. Германияның Компартия-нын ТК-зын Платиборозунуң ке-жигүнү Эрих Глюкауфтуң кылган. Платибороз отчел илеткелди база «Бундестагга» сонгулаага белеткел үзүндө сонгулаа мурнуңа демисе-жип Компартиянын политиказын болгаш сорулгаларына дугайында илеткелди пленум дымдаан.

Чоокку үдө партиянын сорулга-ларын тайылбырлап, Германияның Компартиянын ТК-зынги бш-ти секретары Макс Рейман пленумга чү-бе чугаалаан.

Германияның Коммунист партия-нын ажил-чорудулганын хорулда-нынга удуранышкынны шимчээ-кинни дегиниринче ГФР-ниң бүгү ха-мааттыларын Төп Комитет кыйгар-ган.

Бонн эрге-чагыргаларын кара ба-

Пётр Бельтеревтү «Тыва даг-дүгү» комбинаттың рудникшинде дээр өрүмнек-чилерниң бирээзи кылдыр санап турар. Дагжының мер-гежилын ыяк шикээдип ал-ган бо мурнакчы ажилчын чангыс-даа катап ээлчег нор-мазын күөсетпейн барып көрбээн. Ол ышкаш куу-сеткен ажилчында үрөй кы-лыышкын турбаан.

ЧУРУКТА: мурнакчы даг-жы Пётр Бельтерев.

Фото А. ОСТАПЧУКТОУ.

ШУПТУЗУНУН САГЫШ САЛЫШКЫНЫ ЧАНГЫС

Баз-Хем районда «Тилелге» кол-хозта сизген шөлдөр ам сагыш са-лышкынның төвүндө туруп турар. Эртен ажил хуваалдазы сизген кезил-дезиниң чорудулганын анализирин-ден эгелээр, чеже сизгенин белеткээ-ринин дугайында медээлер кезжө колхоз баштаар черинге кап турар. Бир эвес кайы-бир сизген шөлдө-дө четпес чүве бар апарган болза, ажил-агыйн удуруткучулары чогуур хем-чегин доп-доруан ал турар.

Партбюро секретары эш Чичаев биле мал чемнери белеткээринин бри-гадир эш Долгов олар колхоз дрга-зы Евтушковтун кабинетинде кирип келген. Сизген кезер бригаданы Ча-лаалыг чорутар дугайын чугаала-гы бергенер.

— Арай эрте эвес бе? — деп, Дол-говтан колхоз даргазы айттырган. — Ам-даа бичин маанза, сизгени четчип үнгей-ле.

— Чок, манай болбас — деп, деми-ли удуранган. — Мен улаң анаа чордум. Меде чечетелип эгелзэн-дир, сөөктөлү бээр, хоржок.

— Ыңчаарга бригаданы олче чо-рутунар — деп, дарга чөпшээрешкен. Чагалаалыгын сизгени шынап-ла

чаагай үнгөн. Барык-ла үш чүс тек-тер хире черде тарымал сизгени кол-хозчулар Вейкин биле Толмачев олар эки суггарып чайлаан. Ол черлерин суггарып-биле Бүрен хемдин ийи ки-лометр буганы казып үндүргөн.

... Сизген кезер үш машина сөөрт-кен бодунуң тракторун Василий Си-нигитин Чагалаалыгта бир дугаарында чедире берген. Хүн безин дар артың-дан балкап келбөө, халчак эрте-ле ол сизген кезер бистерин ажил-даарын база катап кынап, агрегатын ажилдагылар турган. Оон доруан-на кестирип киришкен. Чамдык черлерде метр чыгам бедик, чаагай сизген ай-га кирген чүве дег, калбартыр ужу-п турган.

— Эх, магалыг-ла сизген-дир! — деп, тракторист чугааланган. — Мын-дыг сизгенин кестиреге, артында-ла сеткилке өөрүнчүгү-дүр.

Тектар чер буруу-ле он беш цент-нер чедир сизгенин берип турар. Си-генчилерге ажил чүгө калангы дүн дүжөге соксар. Ийи хире хонук эр-тенде, трактор волокушалары, сизген сарааттаар херекселер база-ла хөдө-лип турган. Иван Харламов бодунуң трактору-биле делгем шөлдө сизгени дүргөтөп тырттырышаан, дри-ледир хал турар. Дүргөк сизгени доруан-на алгаш чоруп турар. Сизген сарааттаар херекселер «башкарык-чызы Борис Кудрявцев биле сараат салыкчызы Иван Кротов база-ла ажаанылар турар. Күчүлүг көдүртүр херексел ыкка улуң көпозини бедилер күдүртүп үндүргөш, айткан черин-ге чазыг чок салыптар. Кротов ай-гыр-биле авааныр-тудуугун ажилла-вышаан, ээлчегин сараатты дески-лед каан.

— Моон черде чеди чүс тоннадан эвээш эвеси алыр бис — деп, бри-гадир таарымалган аяның чугаалады. — Даразында шөлдө сизген база-ла эки. Ызыг болганда оналга күөсеттинер, кыжын мал чени бар болур.

Делегейин дөрткү кинофестивалы доозулган

Делегейин дөрткү Москва кинофестивалы июль 20-де Крем-лиң съездилер ордунга байырлаалы-биле доозулган. Ийи неде-лени дүргүзүндө кино шугулааның конкурсу эвиряанынга 30 уран-чечен долу метражтыг фильмерни болгаш он-он кыска метражтыг фильмерни көргүскен.

Москваның дөрткү фестивалын улаң шакилдиг жюри режис-сёр Сергей Бондарчуктун тургусканы «Дайын болгаш тайбын» деп совет фильмин болгаш Золтан Фабриңиң тургусканы «20 шактар» деп венгр фильмин аразынга хувааган.

Кыска метражтыг конкурстун «алдынын» эң дээр документал-дыг фильмерден «Арында карак чажы» деп югослав болгаш «Ий-лээ» деп совет фильмин алган.

Шаңналарын болгаш дипломнары даштык болгаш совет дыка хөй фильмерге база тывыскаан.

(СЭТА).

Румын коммунистерниң съездизинде

БУХАРЕСТ. (СЭТА). Румынияның Коммунист партиянын тоску съездин ажилын түрүлчөп турар. Румында сеткил өөрүнчүгү төгүлүт күнөп болуп, бүгү конуну кичээ-гей республиканын найсымал орду-зиче утканган. Румынияны Компар-тиязын ТК-зынги Бирги секретары Чаушескунын, Министрлер Чөвүле-иниң даргазы Маурерини, Күрүңгө чөвүлелингиң даргазы Киву Стойканиң илеткелдерин бо хүнерде чүгө съездинин төлөөлөр эвес, харын бүгү чон чугаалажып турар. Социализм-ниң оруу-биле чурттуң улам ыңай-гы хөгжүдөлгөсүн болгаш ажилчы чоннарын амыдыралчы деклини бедиринин талашы-биле партиянын төлөвилеп турар сорулгаларын күөсө-дир деп илгиз күзөл республиканың чер болганда хайныккан. Чурттуң бүгү областтарында төлөөр съезди-нин индиринден ол дугайын чугаалап турар.

Акы-дунма партияларын төлөөлө-риниң Уставын талашынып чугаала-рын төлөөр улуг кичээлге-биле дым-нан, акимиттиг адыш чаксаашкыны-биле уткуп турар.

Румынияны Коммунист партия-зын Уставын талашынып чугаала-рын төлөөр улуг кичээлге-биле дым-нан, акимиттиг адыш чаксаашкыны-биле уткуп турар.

Республиканын ордунуң ак-көк залынга СЭКП-ниң төлөөлөр Румы-ниянын Коммунист партиянын тоску съездининге СЭКП ТК-дан бе-дик кылдыр комсомол чыгырыкчаларыга Москвада тураскаалдын мо-делин дымчыдып берген.

Москвада чедип келген

Угандын премьер-министри, док-тор Аполло Милтон Оботе Совет ча-зактын чалааның дугаар албаның чорук кылп, июль 21-де Москвада келген.

Угандын болгаш Совет Эвилели-нин күрүңгө тухтары-биле шиметти-ген Внуково аэродромуңга күндүлүг

залыны ажилчы чоннарын төлө-лөкчилери уткаан. СССР-ниң Мини-стрлер Чөвүлелиниң Даргазы А. Н. Косыгин болгаш албаның өске-да кижилери база агаа чөдө берген.

СССР-де дипломаттыг төлөз чер-леринин баштыңнары, журналистер база утукчуларын аразыга турган.

КЫСКАЗЫ-БИЛЕ

Туран хоорайда 140 оруннуң уруглар садиктин, 16 садикчи ажилдаар үлүг магазиниң ту-дун улустуң деп чарлаан. Чурт-такчылар оңу деткип турар. Баш-тайын дөрт хүнүң ишинде 150 кижиг орта аждааган.

Солжур биле Торгалыг суурлар-да 8 чыл школаларын келер өөредилге чынында белеткел доо-зулган. Солжурда башкалар чурт-таар ийи эрээл бажынык база ту-дуп дооскан.

Өвүр районунуң төвү Хандагай-тылда чаа чунар бажыг биле деп чур чор ажилдаа кирген. Хел чур чорго чүгө хандагайтыкчалар-нын эвес, харын малчынарнын хевин база чур.

«Торгалыг» бот-тыгынчур уран чүүл артистери Кара-Сел Давыдынын удуруткучу-биле бе-леткэн концерт «Коммунизмге орук», «Кызыл туку» колхозтар-нын фермаларында, бригадалары-нда, Хандагайтыгга көрүскөш, ан-зы чана берген. Артында мал-чынары оларын талантын со-нуурал көрүп турар.

«Кызыл туку» болгаш «Комму-низмге орук» колхозтарын уран чүүл бөлүмүнүн киржиңчилери концерттик солжур, бот-боттарында аалдажып туралар.

Бий-Хем районунуң школаларын-га кышкы үдө оттулар ышкын 98 хузуз белеткелтиген. Турок-нын 16, 1, Өкө, Билегиш школалар-ны ышкы биле бурун хандыртык-кан. Ыңчалза-даа дозу, будук чо-гуудан школаларын септелгези озадап турар.

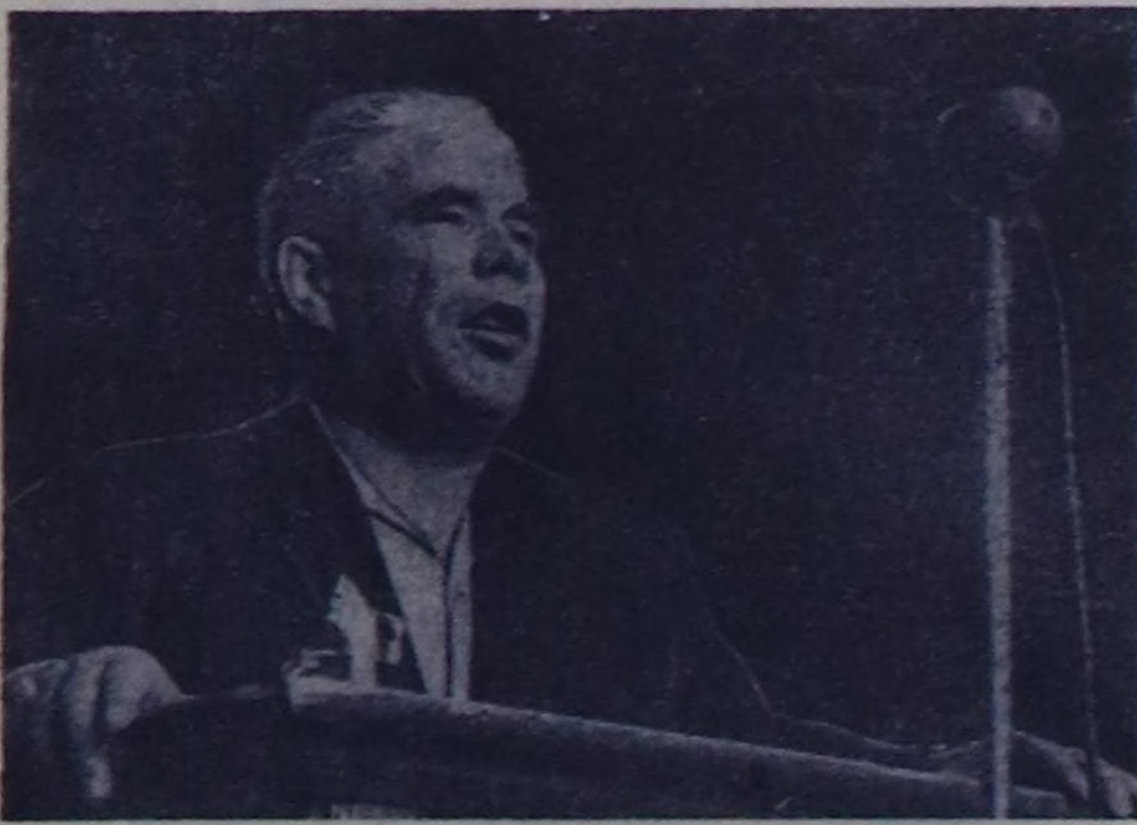
«Чыра-Бажы» совхозтук Хо-рун-Дас салбырында ногаа бри-гадын кестирер 17 херээ-жескер ажаал турар ногаалык эки өстүрүп турар. Ылаңгы А. Серкежанов, О. Гандашай-нын өстүрүп турар кластаны дыка чаагай. Олар коок-кавынны сизгени кескеш, бир сараатты тур-гузуер хулааңкен.

Салбыра сизген бригаданы 5 сараатты салган. Ында 50 ажи-агый ажилдап турар.

Т. АДРЕЕВ.

О. НАМЧЫЛАК.

Ону уттуру берге

Бистиң республиканың «Билги» нийетинин чалаанын өзүгээр дайынчы хоочун кижикчилеринин совет комитетинин кезигүү, тар чогоалчы А. Абдымомунов «Мөңгө кичи» деп романынын кол маадры, Бухенвальддин конлагеринин хоругдаттырып чоран Бакый Гатаулович Назиров каш хонук бурунгаар Кызылга чедип келген.

Фашизмдин кыжынын шыдажып эртип, дайынга чыгыртпай, ооң-биле дидим демисекши, тилекчи болуп үнгөн кичи-биле ужуражыр дээр хей-хей кызылчылар культураны болгаш дыштанымалы Гастелло аттыг партияга чыгып келген. Өзүм лагеринге хилинчектештирип турган хей маадрыларын хонуктар, чылдар иштинде демиселин, фашизмдин кадыг-дошкун аажымалынын дугайында эш Назировтуң чугаалаң чугаазын хоорайын чурттагычлар кончук кичээлге дийнел олурганнар.

1942 чылдын берге үзү турган. Подполковник Назировтуң командалык полк бузаттырышкыны таарышкан. Сөөгү түзүшүкчүгө командир аар болгашкан. Ол үдө фашистер оңу бодуңу талашкыч кирип алыр дээр орадашса-даа, ол алысман. Хоругаалаң баштай бир улаа дегип үнгөн, иччалда-даа катат тутуруп алган. Ону эттеп, боолал турганнар, оон ас-кежик бооп тыным арткан. Ийн дугаар асикшиинин соонда Бухенвальддин оңу лагеринче оңу кирип олткаан. Лагеринин экинде «кижи бурунгуе бот-тускайлаң» деп кара үкүктер-биле бижил каан. Ол дээрге чалаш чок алуң ээни-дир. Ыччалда-даа Бакый Назиров тилеккеге бузуп турган.

Лагеринин чажыт организациязы чепсикти тура халымышкын белекел эгелен. Хоругдаттырган Назиров ол тура халымышкын ууртукчуларын бирээң. Бухенвальдагы хоругдаттырганнар алуңден чалаш, тилеп үнгенер.

Бакый Гатаулович дегелгичи фашизмге уур комитетинин чалааңын өзүгээр фашизмге уур демиселиндин 1957 чылда Бухенвальдагы болган сабадун кирип чоран. Бо чылын Улуг тилектин оон демелген эртирп турган Чехословакияга база барган келген.

Б. Назировтуң чугаазы төнгөн сөөлүнде, олурганнар аңаа бир бижи дамчыдыкан. «Мен база Бухенвальдагы хоругдаттырып турган мен» деп ила бижил. Ол кижи болза республикоз АТК-инин чолачысы Павел Казанцев болган. Олар бот-боттарын танышпаш чөп, чүгө дээр аңаа мичан чүс мун кижи хилинчектедип турган.

Фашизмни катан өскүтпезин, делегейге тайбын, чангыс апти бижылдарын олар бигүн болган, чугаалаң турганнар. Бүгү чонун күзели база ол.

Эш Назиров ам райондарда чоруп турар.

ЧУРУКТА: Б. НАЗИРОВ ужуражышкын үзүнде.

Кыска дыннадырлар ШКОЛА БЕЛЕН

Чөөн-Хемчик районун Чыргакы 8 чыл школынын 1965—66 өөрдөдө чылдыга белекелди аки чоруткан. Школянын, интернаттың септелгези доозулган: ханаларын мал-гаштап, чугаалаң, шалаң булаң. Сонгаларын, экитерин чыгылашкыны чоруткан.

Септелгези ажилчиндардан аңгы-да 6—7 класстарын өөреникчилери

Малчынарга

Улуг-Хем районун «Х Улуг хура» колхозта колхозчу Ч. Түзүшке баштакан 11 кижи составтыг өг кылыр зөөно план өзүгээр кылыр дээр 10 өгүн бейинин ыажын бүрүн чазап, оларын кидиште. малчынарга хүлээди берген.

Б. БАГЫТ-ОЛ.

Уран-шеверлер чыгып келген

Бистиң республиканың уран-шеверлер Кызылда чыгып келген, боттарынын чогаалчы ажилын улуг иди болур семинары эгелен. Тыва АССР-ини Культура министрствозун болган РСФСР-ини чуркучулар эвилелини тыва салбырын организастаан бо семинардың кол оорукчыл болза, бистиң уран-шеверлеринин ажилдары эки ут-хашынарды болуп, беким үмөлдөп ажилдарын сикил кылырын арга-сүмезин кады, боттуг дузаны чедирер болур.

Уран-шеверлер бо семинарга чуркут болган композицияны база бир оңагай байдалдар-биле таны бар. Бо талаш-биле бистиң уран-шеверлеринин ажилдарында аңаа чедир кылдыманын, аскаа турар тадалар бар. Ычанга олор бо семинардан хой ажагыт чүдүлери өөренип алмалар. Семинарга Тыванын хоочун шевер мастерлери Хертек Тойбу-Хаа, Тыва АССР-ини уран чүдүлүң алдарлыг ажилдакчы Монгуш Черин база Салчак Чанзан, Салчак Норбу, Микит-Доржу болгаш өске-даа анык мастерлер келгилээн.

Семинарга келген уран-шеверлер боттарынын чаа ажилдарын база келгилээн. Оларын иштинде Монгуш Черинин кылган ажилы моңурунда хымын турган ажилдарын алыгатын, чаа хейр-биле тымыгыр сийлентинген. Салчак Чанзан, Салчак Норбу олар эри шагың хура-даа македин кылып эгелгенер. Бо чаа ажилдар Тыва АССР-ини Дээди Сөвдөтинин VIII сессиясында болгаш Тываның малчынаринин Наадымыга тураскааткан чурукчулар болгаш уран-шеверлерин делегейге экинде салдыган.

С. ЛАНЗЫ, РСФСР-ини чурукчулар эвилелини Тыва салбырын даярда.

Каа-Хем районун культура-чырыдышкын албан черлери республикада калбарган хей-ниги көрдүгө киришпашан, СЭБП ТБ-нын март Пленумунун шийтпирлерин күсөдир херекке культура ажилдакчылары боттарынын улу-хуузу алаң кирип, мурнакчы дуржулагы болгаш чаа чүдүлери бүдүрүлгеге шийгээди алырын непердип пропагандаларына улуг ажилдарын кылып чоруткан.

Культура-чырыдышкын албан черлеринин хей-ниги көрдүзүшүн чоруп келгенини алды айларын дугузунда районга нийтин-биле 27 тематиктиг кезээлери эртирген. «Күш-ажылга алдар», «Дайынчы алдарын хуну», «Назы четкенерин хуну» дээр шыаң кезээлери уткаштырылг, солун эрткилэн. Библиотекалар 12 номчулга конференцияларын эртирген. Сут-Бажы сурунун библиотекасына «Бузуркээр мен» деп номта номчулга конференцияны, Илникка библиотекасына совет чогаалчыларын чогаалдарына викторины, район библиотекасына Чыгыш Айтматовтуң «Дагларын, ховуларын тоожулар» деп номунга, эш Шамиянин «Адышта чүрек» деп чогаалына номчулга конференцияларын эртиргени солун болган. «Октябрь 14 чылы» колхозтуң төл сут-бараан фермасына «Елочка деп чүгө?», Кудустуг библиотекасына «Мен болгаш шаг-үе» деп кезээлери эртирген. Районун чурттагыч чуртуларында өске-даа библиотекалар номчулга конференцияларын, кезээлери доктаамал эртирп турар аларган. Клубтарга болгаш кызыл булунгарга бо эркен айларда 615 лекцияны номчан. Оон иштинде кездэ ажал-агы теманыга 88 лекциялар номчуттунган, оларын хей кезин кездэ ажал-агынын мурнакчыларын дуржулагынын дугайында болган.

Бүгүдө эртиреринин районда оргкомитети бот-тымын уран чүгө болган оюнда биске аалаң чораша, Тыва АССР-ини культураның ажилдары ажилдакчы деп бекит атты чаалап алган Александр Ефимович Данилов ууртук чорук коллективин дугуйн мичаар чугаалаң.

— Чекетелип турар Тывага ийн дугаар аалаң келир ас-кежик менээ оңашкан. Эртен чурт чораша, бо чалып кээрге, Кызылда беким улуг өскерилер болган-дир. Ычкан болур аскаа-биле кады чораша болу-мүз, бо улаага үрер хөгжүм оркестрин ууртук келдим. Оркестрин составын дугуйнда дараа-зында чүдүл чугаалаң болур: ында 35 хөгжүмчүл бар. Олар шупту аныктар. Ычканга оңу новосибиржилер аныктар оркестри деп ынакшы-биле адал турар аларганнар. Бир чыл бурунгаар тургустунган оркестрин коллективин Новосибирске дика хей концерттерги көркөскөн болгаш музыка чогаалдарын пропагандалаар талаш-биле улуг ажилды чоруткан. Бисте ойнап турарларын улуг кезин хөгжүм училешер болгаш консерваториялар дооскан оолдар чүе. А чамдакчылар Новосибирскинин күрүне консерваториязынын 2, 3 болгаш 4 курстарын дооскан студентилер-дир.

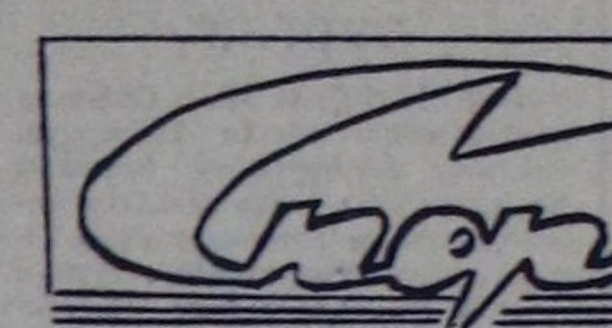
Тыванын чонуга көрүлөр программаны улаң-на солун болуру-быле Новосибирскинин күрүне филармониязынын артистери — ираа-жыларын Мусоргский аттыг Бүгү-эвиле конкунууга бирин черин чаалап алган Борис Мазун болгаш эстрада артисттерин Бүгү-эвиле конкунуунуң лауреады. Идея Букшека оларын чалаан бис.

Сибирини шериг округунуң үлгер-көргүзүлүгү үрер хөгжүм оркестри-биле кызылчыларын ужуражылгаш сөзгө кезээлде культураны болгаш дыштанымалы Гастелло аттыг партиянын ногаан театрына эгелен.

Хилин көжөге ажиттыган соонда, чыл-буру хөгжүм херекселери туткан 35 аныклар Александр Даян-ловтуң ууртулгалары-биле Ленин шайыңдарын лауреады Дмитрий Шостаквичин «Байрлал увертюра» ойнап баштырыпкан. Байрлалга келген аалчыларын концертин сурагыт совет композиторун бүгүдө билидир чогаалы-биле ажиткыч база-ла аңаа эвес.

Дараагында оркестрин солзи,

С. ОЯДУП-ОЛ.

ТЫВА ХУРЕШЧЕ ОРУК

да холбаалыг кылдыр-даа болза тургузуп ол болгай-ла. Ычкан икырын арга ичкер чөре бар. Чижээ: Улуг-Хем районун «УТКА 25 чылы» колхозун Аргы-Уурлаа хостуг хурешче республика чемпиону, бирги разрядчы болгаш тыва хурешче РСФСР-ини национал окруттар аразынын чемпиону анык мөгө Монгуш-оол Биче-оол бар. Сохоста ол комсомол организациязының секретары. Аңаа Биче-оолдун ууртулгалары-биле хурешче тыва хурешти холбаалыг кылдыр секцияны тургузуп ол чүгө болгаш? Оң ажилында хостуг шактар база көвөй. Тарымчалыг байдалдар даа бар. Ак-Туруг сес чыл школынын директору, республиканың хей дакыр чемпиону Олар Сүүр-оолга уурткан тыва хуреш секциянын тургузуп ол болур арга база-ла бардыр.

Каш чылдар бурунгаар хостуг хурешче спорт мастери И. Хасанов дунун эки-тары-биле хостуг хуреш секцияны Кызылга тургустан болгай. Ам көрүңер даа! Ол хурешке эвээш эвес ат-алдарлыг оолдар үнүп

М. КЫРЛЫГ-КАРА, хурешчиг эгелеп чоруп анык мөгө.

Ийиги аштырышкын

Курганын «Спартак» команданын бут бөмбүкчүлери июль 21-де республика типографиязынын спортчулары-биле эш-хуузуңуң ужуражышкынын эртирген. Оюнун эгези-даа кайтамчы солун болган. Байы-даа команда уурлангычыннын хаалгашыча улаа-лааа халлап турса-даа, чедишкын чок болуп артып турган.

Оюнун бирги кезээ түңнел чок болуп доозулган. Кыска чапар сөөлү-нүң 3-сү. ТЕЛЕФОНА: Редакторун 24-63, редакторун олакчыларын 23-34, аңаа ажымалы болган кыда корреспондентилер база совет тургузат болгаш иштига аформация кылдынган 20-60, бухгалтерияны 31-75, корректорларын 21-47, 27-41, Солун келбейн барганда 32-75 телефоне догдар.

Тыва АССР-ини Министрлер Чөвүлелини чанында парлаг эргелелини типографиязы.

КАА-ХЕМДЕ КӨРҮЛДЕНИҢ БАЙДАЛЫ

коллективтеринин көрүлдезин эртирген. Аңаа уран чүдүлүн 9 коллективтери киржи, 150 кижи боттарынын талантынын көргүскөн.

Чонга кино көргүзүү бо районда багай эвес. Чартык чылда чонга кино көргүзүлгүн бүтү планнын оңалгаларын 110—116 хуу күсөткен. Ленин аттыг колхозтуң төвүндө клубтуң кышпа белекелди аки шынарлыг доозулган. Ол клубтуң материалдык баазасын бижылдарына колхоз даргазы В. Бархатов база кездэ Совет доктаамал сагыш салып турар. Райкүсском болгаш кездэ Советтер культура олагарын тодаргуй ууртпайн турар. Клубтарын диваннары чедишпес, бүгү клубтарда бар 1491 диваннардан 1032 диванны септээри негетинип турар. Ол ыш-каж хөгжүм херекселери-биле эң-не багай хандыртпанын. Ылангыч хылды хөгжүм херекселери шуп-ла чедишпес. 16 клубтарын 4-тү баян чок, районун Культура бажынын бүрүн комплекслик үрер хөгжүм оркестри санан үнүп үрелген. «Совет Тыва» сохоста, Ленин аттыг колхозта партия организациязынын ажил планнарында клубтарын, библиотекаларын ажилын экижидеринин хемчеглеринин дугайында айтырып киртинмээн. Оон ужурунда сурун чонун эстетиктиг кижизидилгезин талаш-биле салдымган сорулгалар ыракта куусеттимейн турар. Бо клубтарда бүдүрүлгөн мурнакчылары-биле ужуражылгалар кезээлери база экономика теманыга кезээлери болбайн турар.

Клубтарын болгаш библиотекаларын иштиги болгаш дашкык шимделди багай. Ылникка, Сут-Бажы, Бурен-Бай-Хаас суруларда клубтар, библиотекалар көскү агитация талаш-биле чогур дегелде, салдымган сорулгаларга чедир дериттинмээн. Ылникка клубунда аңаа турбас ужу-

риниче кичаңгей салбайн турарын тодаргай херетчин болур. Ол клубтуң бо чылгы септелгезин кылыртыга, дериг херекселер садып алырынга чарыдаар аска-хөргөтчин саң-хөө планында кирибээн. Олар чүдүлү бүрүн белекелеттинмээн.

Лыка хей клубтарын болгаш библиотекаларын кышка белекелди дугурунчиг байдалга турбушан. Районун Культура бажынын чыныга дээр септелгезе кирбээн. Чамдык кездэ Советтер культура олагарын тодаргуй ууртпайн турар. Клубтарын диваннары чедишпес, бүгү клубтарда бар 1491 диваннардан 1032 диванны септээри негетинип турар. Ол ыш-каж хөгжүм херекселери-биле эң-не багай хандыртпанын. Ылангыч хылды хөгжүм херекселери шуп-ла чедишпес. 16 клубтарын 4-тү баян чок, районун Культура бажынын бүрүн комплекслик үрер хөгжүм оркестри санан үнүп үрелген. «Совет Тыва» сохоста, Ленин аттыг колхозта партия организациязынын ажил планнарында клубтарын, библиотекаларын ажилын экижидеринин хемчеглеринин дугайында айтырып киртинмээн. Оон ужурунда сурун чонун эстетиктиг кижизидилгезин талаш-биле салдымган сорулгалар ыракта куусеттимейн турар. Бо клубтарда бүдүрүлгөн мурнакчылары-биле ужуражылгалар кезээлери база экономика теманыга кезээлери болбайн турар.

Клубтарын болгаш библиотекаларын иштиги болгаш дашкык шимделди багай. Ылникка, Сут-Бажы, Бурен-Бай-Хаас суруларда клубтар, библиотекалар көскү агитация талаш-биле чогур дегелде, салдымган сорулгаларга чедир дериттинмээн. Ылникка клубунда аңаа турбас ужу-

дуг плакат чуруктарын эидере азып каапкан. Каа-Хаас клубунун септелгези чорбастаан болгаш материалдык баазасы багай. «Коммунизмге орук» колхозтуң даргазы эш Киселев, ында партия организациязынын секретары эш Стародумов олар Каа-Хаас клубун эргелектин эш Долгановту кыштаг септээринче чорудупкан.

Культура-чырыдышкын албан черлеринин ажилдакчыларын ортузунда кижизидилге ажилы багай тургустунган болгаш ажилга кадрларын шилип алырын ыракта четпес тургустан. Бо чылдын алды айларын дугузунда районун культура бажынын директорунга 3 кижи солуккан. Кадрларын ажилдан солчур чоруп кездэ клубтарда үргүлчүле болуп турар. Таварлашкан кижилерин-ле клуб эргелектинге томул-лап каар чоруктар тургузган. Чүгө Кудустуг клубунун эргелектин ортумак эртемниг, оон өске клубтарын эргелектилерин түдө 5—8 класс эртемниг болуп тувар. Культура ажилдакчыларына эртирп турар семинарлар болгаш хуралдар кончук куудегилде, культура-массалыг ажилды экижидеринче кол уганышкын салдыммайн турар.

Совет эрге-чачырга дээр демиселге амы-тыннык бергенерин тураскааларын көрүштүг болдуруп кадалааларын көрүлдези республикада чоруп турар болгай. Ол көрүлдеге кичаңгей кончук кошкан салдымган. Тураскааларын аки кадалааларын, оларын херемин септеп, булуп, ногаанчыларын кичаңгей салдымкан. Совет эрге-чачырга дээр тургузукчулар өгөн кызыл партизаннарын тураскааларын Сарыг-Сеп суурда тургустандан бээр алаан ур уе боду берген. Ол тураскаалдын дашкык хейир тургузат эргижиреп баксыран. Райкүсском-

скрипач Геннадий Хабеевский спанага үнүп келгеш, улуг орус композитор Чайковскийнин «Орус танцы» оркестрин үдөлгези-биле ойнаан. Мырнай-ла чонга чаз МАР-нын Баян-Өлгий аймаанын хөгжүм-ши театрынын артистери Чайковскийнин «Орус танцы» биске ойна берген-даа болза, оркестрин бө сурагыт чогаалды күсөткесин көрүкчүлөр чыгыш-биле хүлээп алган.

Оркестра талантыг аныктар барын кларнетчи Юрий Достоевловтуң ойнаары баштыкпал турар. Ол Римский-Корсаковтуң «Султан хаан дугайында тоол» деп операзында «Арнын ужуры» деп узундуну оркестрин үдөлгези-биле дыка чараш ойнаан. Концерттин ийги кезээнге ол-ла артист ийн кларнетчи эштери-биле кады Макаровтуң «Полька» база-ла тергип күсөткен.

Новосибирскинин күрүне филармониязынын аймажыс Идея Букшека Глинканын «Иван Сусанин» деп операзында Антониянын ырызы, «Гусарская баллада» деп кинофильмден Хренниковтуң «Светанын өпөй ырызы», «Кыстар» деп кинодан Пахмутовайың чогааткан ырызы болгаш Дунаевскинин «Байрлал ыры» дыка кык күсөткен.

Оркестра чүгө ойнаар эвес, а боттары музыканы чогаалып чоруту-

нун ууртукчулары база коммунал ажил-агы конторазынын начальниги эш Тараканов, райкүсскомунуң культура килдин ол тураскаалче көрип, олче сагыш салырын уткан.

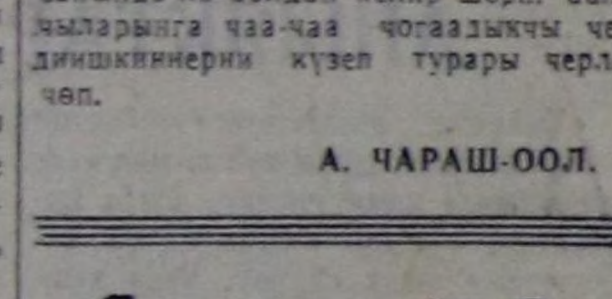
Культура-чырыдышкын албан черлеринин ажилын Каа-Хем районда чогур негелдеге чедир тургустунмай, оларын кышка белекелдин багай чоруп турарын чылда-гааны болза, партия райкому болгаш райкүсском, чер-чөре партия организациязы клубтарын, библиотекаларын ажилын кичаңгей салбайн, аңаа партия ууртулгалын күштөлдирбейн турарындан кол хамаркып турар. Партия организациязы чон ортузунга политикчил-дигилеп, агитас-массалыг ажилдар чорударда, клубтарын, библиотекаларын боттарынын дайын черлери кылды ажитлап шыдабайн турар.

В. КУЛИПАНОВ, Тыва АССР-ини Культура министрствозунуң улуг инспектору.

лар база бар. Оркестрин дирижёр майор Иск Самуилович Вайцетскрипка ойнаар концертти чогааткан болгаш оон бирги кезээң ийги концертке Геннадий Хабеевский ойнаан.

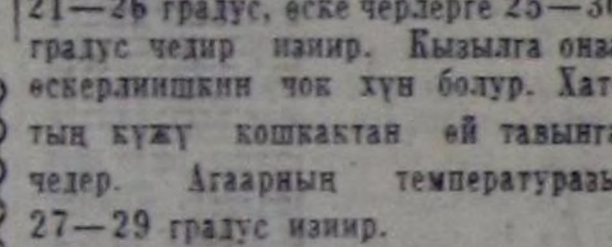
Аалчыларын чонунун байрлал санында-ла адал келир шериг ажилдарына чаа-чаа чогаалчы чедишкенин күзеп турары терле чөп.

А. ЧАРАШ-ОЛ.

Бүгүн республикага булуттагалып каат турар болгаш чамдык черлерге кезеп частаар. Хаттын күжү кошканкат ий тавынта чедер. Агаарын температуразы 27—29 градус мизир.

Редаторун олакчызы Д. О. БЕГЗИ.

«НАПЫРАЛ»: Уругларга дириг-чурунтар 11, «Оза комиссиянын даргазы» 12.30, 2.40, «Мээ-биле навалы» 4.30, 6.20, 8.10, 10 шактарда.

«КАА-ХЕМ»: «Тайбың үе» 11.15, 1.15, 3.15, 5.15, 7.15, 9.15 шактарда.

«ЕНИСЕК»: «Шериг чамыды» 2.40, «Нара бизнес» 4.40, 6.40, 8.40 шактарда.

«ВОСТОК»: «Чин амыдырал» 1.30, 7.20, «Байды Баара» 5.40, «Чаш кичи» 3.30, 9.15 шактарда.

«ЧАПЫ ТЕАТРА»: «Нахалейно» 11, «Оза кузенин-ныс» 5, 7, 9 шактарда.

ИЮЛЬ 23-ТЕ

«НАПЫРАЛ»: Уругларга дириг-чурунтар 11, «Оза комиссиянын даргазы» 12.30, 2.40, «Мээ-биле навалы» 4.30, 6.20, 8.10, 10 шактарда.

«КАА-ХЕМ»: «Тайбың үе» 11.15, 1.15, 3.15, 5.15, 7.15, 9.15 шактарда.

«ЕНИСЕК»: «Шериг чамыды» 2.40, «Нара бизнес» 4.40, 6.40, 8.40 шактарда.

«ВОСТОК»: «Чин амыдырал» 1.30, 7.20, «Байды Баара» 5.40, «Чаш кичи» 3.30, 9.15 шактарда.

«ЧАПЫ ТЕАТРА»: «Нахалейно» 11, «Оза кузенин-ныс» 5, 7, 9 шактарда.

ИЮЛЬ 23-ТЕ

«НАПЫРАЛ»: Уругларга дириг-чурунтар 11, «Оза комиссиянын даргазы» 12.30, 2.40, «Мээ-биле навалы» 4.30, 6.20, 8.10, 10 шактарда.

«КАА-ХЕМ»: «Тайбың үе» 11.15, 1.15, 3.15, 5.15, 7.15, 9.15 шактарда.

«ЕНИСЕК»: «Шериг чамыды» 2.40, «Нара бизнес» 4.40, 6.40, 8.40 шактарда.

«ВОСТОК»: «Чин амыдырал» 1.30, 7.20, «Байды Баара» 5.40, «Чаш кичи» 3.30, 9.15 шактарда.

«ЧАПЫ ТЕАТРА»: «Нахалейно» 11, «Оза кузенин-ныс» 5, 7, 9 шактарда.

ИЮЛЬ 23-ТЕ

«НАПЫРАЛ»: Уругларга дириг-чурунтар 11, «Оза комиссиянын даргазы» 12.30, 2.40, «Мээ-биле навалы» 4.30, 6.20, 8.10, 10 шактарда.

«КАА-ХЕМ»: «Тайбың үе» 11.15, 1.15, 3.15, 5.15, 7.15, 9.15 шактарда.

«ЕНИСЕК»: «Шериг чамыды» 2.40, «Нара бизнес» 4.40, 6.40, 8.40 шактарда.

«ВОСТОК»: «Чин амыдырал» 1.30, 7.20, «Байды Баара» 5.40, «Чаш кичи» 3.30, 9.15 шактарда.

«ЧАПЫ ТЕАТРА»: «Нахалейно» 11, «Оза кузенин-ныс» 5, 7, 9 шактарда.